

MAGYAR CSÚCSSZTORI A GYÓGYSZERIPARBAN

VILÁGSIKERŰ HAZAI GÉP | A két esztendeje még alig százmillió forintos árbevételű RotaChrom, amely az első negyedévben nyit Los Angelesben irodát, 2018-ban 3,4 milliárdos forgalmat és egymilliárd forint feletti eredményt ért el. A zseniális magyar találmányt megalkotó cégnél az idén is exponenciális növekedést terveznek.

A különleges gyógyszeripari berendezést – egy hatóanyag-tisztító gépet – kifejlesztő magyar társaság 2017 végén 1,5 milliárdos tőkét vont be az Exim Exportösztönző Magántőkealaptól, és már tavaly jelentős nemzetközi sikereket ért el a gyógyszerhatóanyag-előállítással foglalkozó vállalatoknál.

Pestiesen szólva csak ennyit szoktunk mondani: hogy mik vannak?! És valóban, magyar kutatók világszínvonalú gyógyszer-technológiai gépet alkottak meg. Nem, nagyon nem egyszerű elmagyarázni, hogy mire való (majd meg tesszük), de a lényeg egyelőre, hogy a RotaChrom gyógyszerhatóanyag-tisz-

tító, egyedi berendezése nemcsak papíron siker, hanem eléggé nagy áttörésnek tűnik globálisan is.

Mi mással lehetne magyarázni, hogy a két esztendeje még csak százmilliós forgalmú kis cégből erre az évre, azaz 2019 végére akár már százszor nagyobb bevételű, valódi „nagy startupos”, azaz scaleupos sikersztorit felmutató közép-vállalat nőhet ki? A munkavállalók létszáma már hatvan fő, idén nyílik meg Los Angelesben az első tengerentúli iroda, és

a gyógyszeripari társaságok szinte egymásnak adják a kilincset, hogy kipróbálják ezt az új magyar fejlesztést.

A növekedés motorja egyrészt a már említett összeg, a GB & Partners Kockázati Tőkealap-kezelő által kezelt Exim Exportösztönző Magántőkealap részéről eszközölt mintegy másfél milliárd forintos befektetés, másrészt a nemzetközi terjeszkedést támogató szakmai együttműködés.

No, akkor rugaszkodjunk neki, miről is van pontosan szó. A berendezés a gyógyszergyártás egyik legkritikusabb és igen drága, illetve nagy selejtarányú eljárására, a hatóanyagok tisztítására ki-

A ROTACHROM HATÓANYAG-TISZTÍTÓ GÉPE. ÓRIÁSI ÉRDEKLŐDÉS ŐVEZI A HAZAI TALÁLMÁNYT

ROBERT SOMOGYI, A ROTACHROM TECHNOLOGIAI ZRT. KERESKEDELMI IGAZGATÓJA

A magyar szerkezet nyolcszor-tízszer olcsóbb a ma használt berendezéseknél. A működtetése is „fillérekből” kijön.

nál alternatív megoldást, még hozzá egy teljesen újszerű módszerrel: a két magyar szakember, Németh László és Lorántfy László által egy évtizede feltalált kromatográfiás géppel.

Hasonló technikát alkalmazó eszközök korábban is használtak már a kutatólaborokban egészen kis mennyiségű, pár mililiternyi hatóanyag kinyeréséhez. A magyar fejlesztés újdonsága, hogy mindez általa már ipari méretekben is lehetséges, vagyis ez a berendezés százszor-egzerszer több hatóanyagot képes nagy pontossággal azonosítani, kivonni. Mindezt nagyságrendekkel olcsóbban teszi, mint más hasonló mai technológiák.

Mint Robert Somogyi, a RotaChrom Technológiai Zrt. kereskedelmi igazgatója elmondta, jelenleg a gyógyszeriparban egy hozzávetőleg fél évszázados technológiával végzik a hatóanyagok tisztítását. E technika alkalmazása során akár három emelet magas, szilikagélt és sok más borsos árú, nagy mennyiségű segédanyagot tartalmazó oszlopokban helyezik el a feldolgozandó anyagot, amely a hengeren átfolyva tisztul meg. Ez a hagyományos eljárás összetett, lassú és drága,

ugyanis mind a berendezés ára, mind annak működtetési költsége nagyságrendileg több a hazai találmányénál, és fokozatos üzemeltetéséhez is nagy szakértelem szükséges. A magyar szerkezet nyolcszor-tízszer olcsóbb a ma használt berendezéseknél, a működtetése is „fillérekből” kijön, de ez csak néhány a legfontosabb erői közül.

A hazai fejlesztés óriási lehetősége abban rejlik, hogy az igen drága hatóanyagokat jelentősen nagyobb hatékonysággal képes tisztítani, mint a hagyományos gépek. Az eljárás során jóval kevesebb veszélyes hulladék keletkezik (amelynek „eltüntetésési költsége” így nem annyira terheli a gyógyszeripari cégeket), és nagyobb mennyiségű használható hatóanyag kinyerése lehetséges egy mintából. Így például a kilónként ötszáz dollárt érő vagy éppen korábban hulladéknak minősülő, drágán ártalmatlanítható anyagból kilónként húsz- vagy akár két-

százezer dollár értéket is elő lehet állítani az eszközzel.

Persze a gyógyszergyártás konzervatív szektor, a magyar készüléknek a már bevált, nagy tisztítóberendezések gyártóival kell versenyre kelnie. Előnyei és eredményei azonban olyan látványosak, hogy még az óvatosabb iparági partnerek is nyitnak az új technika felé és küldenek kisebb mennyiségű anyagokat tesztelésre.

A különleges eljárásnak van még egy további előnye: ha a készítmények előállítását a korábbiaktól eltérő módon történik, akkor a gyógyszergyártóknak lehetőségük nyílik egy hatóanyag szabadalmi védeltségét idejéig – hatóanyagtól függően az eredeti tíz-húsz évet – öt esztendővel meghosszabbítani. A hatósági engedélyeket természetesen nem a magyar cég, hanem a gyártó szerzi be, de már önmagában ez az esély, ez a lehetőség is dollármilliókat érhet akár egy hatóanyag esetén is, ráadásul ezt bármennyinél felhasználhatja egy előállító.

A gép legnagyobb felvevőpiaca jelenleg az Egyesült Államok, de van kereskedelmi partner Kínában is, és az indiai piacon szintén igen nagy az érdeklődés. Robert Somogyi elmondása szerint több gyógyszergyártónak szállítanak, de az iparág jellege miatt sajnos neveket nem mondhat, mert az együttműködési szerződések egyik legfontosabb pontja a titoktartás. Ugyanakkor az nem titok, hogy Dabason, a cég laborjában jelentős bértisztítói kapacitás is kiépült, így nem csupán megvásárolni lehet a gépeket, hanem bizonyos anyagok esetén bérmentésben is dolgozik a vállalat.

Ennek a magyar találmánynak köszönhetően a RotaChrom már tavaly is összesen mintegy 3,4 milliárdos árbevételt realizált, s az idén szintén exponenciális növekedés várható.

HALASKA GÁBOR